

Vymáhání autorského práva na AI platformách a příležitosti při revizi CDSM směrnice

Mgr. Štěpánka Havlíková, LL.M.

České právo a informační technologie 2025
11. září 2025

AI v. copyright

CDSM směrnice: TDM výjimka

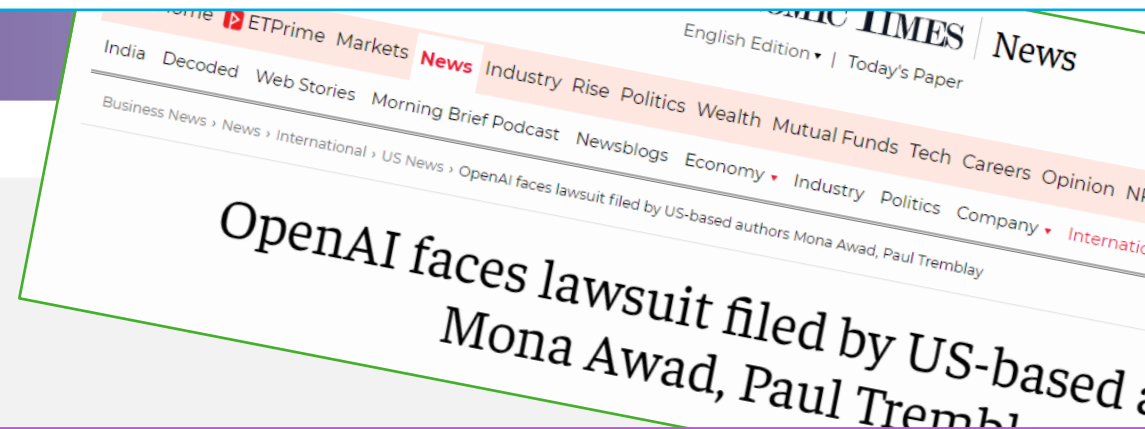
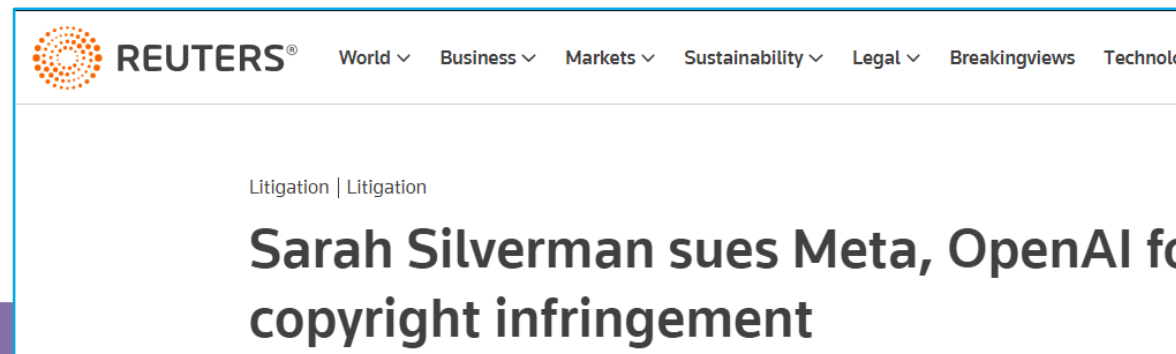
Opt-out strojově čitelnými prostředky

Celá řada právních otázek

→ není vhodné řešení

Celá řada právních otázek

- Aplikuje se TDM výjimka na trénování AI?
- Jak lze platně uplatnit opt-out?
- Co jsou strojově čitelné prostředky (zejména v kontextu state-of-the-art technologií)
- Porušují výstupy umělé inteligence autorské právo?
- Data memorisation a omezení výjimky na rozmnožování?

Dánsko	Danské Medier v. OpenAI
---------------	-------------------------

Německo	GEMA v. OpenAI
	GEMA v. Suno
	Kneschke v. LAION

Velká Británie	Getty Images v. Stability AI
-----------------------	------------------------------

Nizozemí	DPG Media v. HowardsHome
Francie	National Publishing Union v. Meta

Maďarsko	Like Company v. Google
	Gamekapocs

SDEU: Like Company Zrt v. Google Ireland Ltd

C-250/25

Články 4 a 15 směrnice CDSM

Zobrazení textu, který je částečně totožný s obsahem internetových stránek vydavatele tisku, v odpovědích chatbota založeného na velkém jazykovém modelu, jakož i jeho sdělování veřejnosti, rozmnožování a případné volné užití.

Předběžné otázky

1. Zda zobrazení obsahu v chatbotu, který je částečně totožný s chráněným obsahem na webových stránkách vydavatele tisku, představuje (a) rozmnožování a (b) sdělování veřejnosti, a pokud ano, zda je důležité, že odpověď poskytnutá chatbotem je výsledkem procesu, v němž chatbot pouze předpovídá další slovo na základě pozorovaných vzorců;
2. Zda výcvik umělé inteligence zahrnuje právo na rozmnožování; pokud ano,
3. Zda se použije výjimka pro vytěžování textů a dat uvedená v článku 4 směrnice CDSM.

Data memorisation

- Modely jsou schopné reprodukovat obsah z tréninkových dat, byť data neukládají
- Vyšší riziko při vyšším výskytu dat v datasetu
- Částečná mitigace: Deduplikace dat, output filtry

Výsledek:

- Výjimka pro text a data mining (CDSM směrnice) je omezena na zhotovení rozmnoženiny a nepokrývá šíření/zveřejňování původního díla
- **Reziduální riziko porušení IP i přes přijetí dostupných opatření**

Novinky: AI licencing?

HarperCollins → Microsoft on Nov 19, 2024. HarperCollins licenses nonfiction titles to Microsoft for generative AI training. "HarperCollins authors will have the option to participate or not, the company said.,,

Associated Press → Google on Jan 15, 2025. For an undisclosed amount of money, AP will "now deliver a feed of real-time information to help further enhance the usefulness of results displayed in the Gemini app," according to Google.

New York Times → Amazon on May 29, 2025. According to the Times's announcement, "the multiyear agreement 'will bring Times editorial content to a variety of Amazon customer experiences,' ... Besides news articles, the agreement encompasses material from NYT Cooking, The Times's food and recipe site, and The Athletic, which focuses on sports. This is The Times's first licensing arrangement with a focus on generative A.I. technology.,,

Reuters → Meta on Oct 25, 2024. "We can confirm that Reuters has partnered with tech providers to license our trusted, fact-based news content to power their AI platforms. The terms of these deals remain confidential," said a spokesperson for Reuters.

Wiley → AI companies on Aug 30, 2024. Wiley announces a total of \$44 million in licensing deals with unnamed AI companies, and confirms there will be "no specific opt-out for authors."

Revize CDSM směrnice

Studie evropského parlamentu

- Doporučuje, aby legislativa byla aktualizována
- Spravedlivé odměny a transparentnost

Přezkum CDSM směrnice v červnu 2026

Tender Evropské Komise

- Centrální registr opt-out

Návrhy řešení

- Režim povinné či rozšířené kolektivní správy se zákonnou licencí k užití autorských práv pro účely strojového učení
- Nová výjimka z autorskoprávní ochrany bez možnosti uplatnění výhrady, ale s poskytnutím spravedlivé odměny
- Systém zákonné licence a odměny dopadající na poskytovatele uvádějící AI systémy na trh v EU

Výjimka a spravedlivá odměna

Prof. Lucchi

- Předpoklad: dobrovolné opt-in/opt-out schémata nestačí
- **Princip:**
 - **Nová výjimka v EU právu** → umožní trénink AI na chráněných dílech bez možnosti opt-out
 - **Právo na spravedlivou odměnu** za použití děl jako tréninkových vstupů
- **Mechanismus odměňování:**
 - Prostřednictvím **kolektivních správců (CMOs)**
 - Rozdělení podle podílu tokenů (slova, pixely, framy) při trénování AI, dohoda s kolektivními správci a experty
- Inspirace existujícími mechanismy EU

Zákonná licence a spravedlivá odměna

Prof. Geiger

- **Princip:**
 - Zavedení **zákonné licence v EU**
 - **Právo na spravedlivou odměnu** za použití děl jako tréninkových vstupů

- **Mechanismus odměňování:**

Varianta 1 – smluvní vyjednávání

- Kolektivní správci spravují a rozdělují odměny
- Vyjednávání sazeb → silnější vyjednávací pozice než jednotliví autoři
- Pokud vyjednávání selže → zásah **specializovaného EU orgánu** (copyright/digital services authority)

Varianta 2 – zákonná regulace

- Legislativní stanovení parametrů výpočtu
- Vychází z čl. 18 CDSM: **přiměřená a proporcionální odměna**
- **Kritéria:** ekonomická hodnota díla, sektorové zvyklosti, tržní okolnost

Odměna založená na výstupech

Prof. Senftleben

- **Princip:**
 - Povinnost platit vzniká až při **komerčním využití AI výstupů**
- **Mechanismus odměňování:**
 - **Paušální systém (lumpsum)** = % z příjmů AI firem (reklama, předplatné, obrat)
 - Platba prostřednictvím **kolektivních správců** → rozdělení mezi autory a držitele práv
- **Cíl:**
 - **Win-win** → podpora inovací + spravedlivá odměna autorů

	Lucchi	Geiger	Senftleben
Focus	Input-based	Input-based	Output-based
Způsob odměňování	Data-driven alokace (tokeny a kategorie) + dohoda s kolektivními správci	1. Sazby vyjednávají kolektivní správci a AI firmy, nebo 2. stanoví regulátor/EU orgán	Paušální odměna (% z příjmů, obratu, užití)
Mechanismus odměňování	Přes kolektivní správce		
Výhody	• Rovné podmínky pro všechny poskytovatele AI • Jednodušší transparentnost (platby podle % příjmů, výstupů nebo promptů) • Přímý přínos autorům díky kolektivní správě • Žádné individuální licence – není třeba spravovat souhlasy k jednotlivým dílům • Nižší administrativní zátěž – odpadá opt-out a složitá pravidla (čl. 4(3) CDSM) • Ochrana kulturní rozmanitosti – nevzniká riziko marginalizace obsahu z menších států kvůli byrokracii		
Nevýhody	• Nutnost vyjednávání s velkým množstvím CMOs napříč EU • Omezení osobnostních práv autorů (kontrola nad způsobem využití děl) • Otázka spravedlivé odměny • Otázka redistribuce odměn autorům • Složitý dohled a vyjednávání sazeb • Riziko politizace při stanovení parametrů		

Děkuji za pozornost!

Štěpánka Havlíková

Senior Associate

M: +420 236 082 264

E: stepanka.havlikova@dentons.com